

Brusel 19. června 2017
(OR. en)

10387/17

COEST 142
CFSP/PESC 556

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Datum: 19. června 2017

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 9911/17

Předmět: Závěry Rady o strategii EU pro Střední Asii

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o strategii EU pro Střední Asii, které dne 19. června 2017 přijala Rada pro zahraniční věci.

Závěry Rady o strategii EU pro Střední Asii

1. Rada uznává, že země Střední Asie se staly významnými partnery EU. Deset let po přijetí strategie pro Střední Asii¹ a více než 25 let po vyhlášení nezávislosti pěti zemí regionu Rada vítá pokrok, jehož bylo dosaženo v rozvoji vztahů EU s Kazachstánem, Kyrgyzskou republikou, Tádžikistánem, Turkmenistánem a Uzbekistánem, jakož i s regionem Střední Asie jako celkem. Rada zdůrazňuje význam současných formátů spolupráce mezi EU a zeměmi Střední Asie, jako jsou ministerská zasedání EU–Střední Asie, rady pro spolupráci s jednotlivými zeměmi a politický a bezpečnostní dialog na vysoké úrovni, a uznává význam činnosti vykonávané zvláštním zástupcem EU pro Střední Asii.
2. Hlavní cíle a prioritní oblasti zformulované ve strategii EU pro Střední Asii z roku 2007 a v závěrech Rady o strategii EU pro Střední Asii ze dne 22. června 2015 zůstávají stále platné. Rada znovu potvrzuje své úsilí rozvíjet pevný a trvalý vztah, založený na společné odpovědnosti a zaměřený na podporu mírového, prosperujícího, udržitelného a stabilního socioekonomického rozvoje regionu Střední Asie v souladu s globální strategií EU a se společným závazkem vůči cílům udržitelného rozvoje.
3. Rada opakuje, že hloubka vztahů souvisí s ambicemi a potřebou jednotlivých zemí Střední Asie posunout naše dvoustranné vztahy vpřed, jakož i s jejich odhodláním provádět reformy zaměřené na posílení demokracie, základních svobod, právního státu a nezávislosti soudnictví a modernizovat a diverzifikovat hospodářství. Při uskutečňování spolupráce s těmito pěti zeměmi bude EU i nadále plně zohledňovat specifika jednotlivých zemí, pokud jde o socioekonomický rozvoj, správu věcí veřejných a ambice. Rada vítá současný trend intenzivnějších regionálních kontaktů ve Střední Asii a vybízí Komisi a členské státy, aby ve vhodných případech uskutečňovaly programy pro více zemí s cílem prohloubit regionální spolupráci.

¹ „EU a Střední Asie: Strategie pro nové partnerství“, dokument Rady 10113/07 ze dne 31. května 2007.

4. Vzhledem k závažným výzvám v oblasti lidských práv v regionu, včetně genderových otázek, Rada opětovně potvrzuje zásadní význam pokračování smysluplného dialogu se zeměmi Střední Asie o řádné správě věcí veřejných, právním státu a lidských právech. To zahrnuje podporu dodržování lidských práv, přiřazení ještě vyšší priority spolupráci v oblasti právního státu ve strategii EU a podporu zemí Střední Asie v boji proti korupci a prosazování odpovědnosti prostřednictvím plného využívání existující iniciativy v oblasti právního státu a její platformy. V tomto ohledu je důležitým nástrojem elektronická správa. Rada rovněž vyzývá k nepřetržitému a intenzivnímu zapojení občanské společnosti do provádění strategie EU s cílem umožnit občanské společnosti účinně přispívat k politickému dialogu a rozvoji.
5. Rada si je vědoma bezpečnostních výzev, jimž země Střední Asie čelí, a zdůrazňuje, že je třeba posílit dialog a spolupráci v oblasti bezpečnostních výzev, jako jsou předcházení násilnému extremismu (včetně řešení otázek radikalizace a zahraničních bojovníků) a boj proti terorismu, se zvýšeným zaměřením na prevenci. Rada podtrhuje význam výzkumu pro zkoumání podnětů vedoucích k radikalismu, z něhož by vycházely fakticky podložené přístupy a opatření k omezování radikalizace. Rada uznává význam účinné ochrany hranic při zajištění podpory přeshraničního obchodu, boje proti nedovolenému obchodu s lidmi a zbožím a pro zvládání migračních toků a je odhodlána i nadále podporovat posilování spolupráce mezi zeměmi Střední Asie v oblasti správy jejich hranic. Rada rovněž připomíná odhodlání EU dále rozvíjet dialog se zeměmi Střední Asie o regionální bezpečnosti při současném zajištění pevnějšího zapojení Afghánistánu, což přispěje k úsilí o stabilizaci středoasijského sousedství.
6. Rada uznává potřebu posílit strategickou komunikaci EU ve Střední Asii, včetně většího zviditelnění strategie EU a jejích výsledků a aktivního šíření souvisejících informací. Rada rovněž zdůrazňuje, že je důležité, aby existovalo nezávislé mediální prostředí, na něž nejsou vyvíjeny vnitřní ani vnější tlaky.

7. Rada také podtrhuje význam podpory vzdělávání. Vzdělávací programy poskytované EU a jednotlivými členskými státy by měly hrát klíčovou roli při pomoci institucím ve Střední Asii v budování kapacit umožňujících nabízet moderní a inkluzivní vzdělávací programy odpovídající potřebám pracovního trhu a přispívající k prosazování hodnot demokracie, lidských práv, základních svobod a interkulturního dialogu prostřednictvím plného využívání existující iniciativy v oblasti vzdělávání a její platformy. K tomuto úsilí významně přispívají mezilidské kontakty a mezinárodní spolupráce. Zajištění vazeb mezi kvalitním sekundárním a terciárním vzděláváním a profesní odbornou přípravou, jakož i mezi trhem výzkumu a trhem práce dále podpoří inovace, zaměstnanost a rovnost žen a mužů. Napomůže rovněž při předcházení vyloučení a omezování rizik souvisejících s radikalizací u mladší generace.
8. Rada zdůrazňuje, že je třeba prosazovat spolehlivé a přitažlivé prostředí pro udržitelné a odpovědné investice ve Střední Asii, spolu se stabilním právním rámcem, právní jistotou, transparentností, zapojením podnikatelské sféry a regionální integrací. V této souvislosti klade Rada důraz na vzájemný vztah mezi právním státem, řádnou správou věcí veřejných a zlepšením podnikatelského prostředí. Rada rovněž zdůrazňuje, že je potřeba zintenzivnit výměnu zkušeností a know-how v oblasti inovativních technologií, zejména v odvětví obnovitelných energií, energetické účinnosti, vodního hospodářství, zemědělství a rozvoje venkova s cílem podněcovat udržitelný rozvoj.
9. Pokud jde o odvětví energetiky, infrastruktury a dopravy, Rada zdůrazňuje, že v rámci spolupráce EU a Střední Asie by měla být upřednostněna vzájemná integrace zemí Střední Asie a jejich zapojení do mezinárodních trhů a dopravních koridorů. EU bude i nadále usilovat o prodloužení jižního koridoru pro přepravu plynu do Střední Asie a dále podporovat mnohostrannou a dvoustrannou spolupráci EU v oblasti energetiky. EU bude ve Střední Asii i nadále podporovat obnovitelnou energii a energetickou účinnost poskytnutím svých znalostí v oblasti vytváření zdravých regulačních rámců a podporou investiční spolupráce s evropskými finančními institucemi.

10. Pokud jde o citlivou oblast sdílených přírodních zdrojů a význam, jaký mají pro stabilitu regionu, Rada zdůrazňuje, že je důležité respektovat strategické zájmy všech pěti středoasijských zemí a současně prosazovat vícestranné a regionální rámce pro dialog a lepší dodržování mezinárodních úmluv a právních zásad upravujících ochranu životního prostředí, přeshraniční řízení zdrojů a důsledky vysychání Aralského moře. Rada vyzývá vysokou představitelku, Komisi a členské státy, aby zemím Střední Asie poskytovaly podporu za účelem lepšího vymezení přístupů k udržitelnému využívání a efektivnímu hospodaření s přírodními zdroji, zejména vodou, na vnitrostátní a přeshraniční úrovni, a aby tento region podporovaly při zvládání dopadů změny klimatu a zajišťování ochrany životního prostředí prostřednictvím plného využívání existující iniciativy pro spolupráci v oblasti životního prostředí a vody a její platformy. Rada rovněž vítá konkrétní iniciativy Evropské komise prováděné v úzké součinnosti s příslušnými mezinárodními partnery (MAAE, EBRD) za účelem sanace dopadu uranové hlušiny ve Střední Asii, jakož i její podporu při zmírňování biologických, radiologických a jaderných rizik ve Střední Asii.
11. Rada bere na vědomí plány spojit regionální programy rozvojové pomoci Evropské komise do dvou širších okruhů: udržitelný rozvoj/pracovní místa a bezpečnost/stabilita, přičemž zdůrazňuje, že jsou vyžadována společná řešení, aniž by byly dotčeny další diskuse o těchto programech na příslušných fórech. Je třeba zvýšit odolnost regionu jako celku, jakož i odolnost jednotlivých zemí.
12. V duchu integrovaného přístupu Rada zdůrazňuje potřebu dále zlepšovat spolupráci, koordinaci a součinnost mezi členskými státy, ESVČ a Evropskou komisí. Je důležité, aby členské státy EU nadále přispívaly k provádění strategie a aby Radě sdělovaly informace o svých vnitrostátních iniciativách.

13. Rada zdůrazňuje význam úzké doplňkovosti a soudržnosti mezi dvoustrannými a regionálními programy Komise a členských států, aby bylo zajištěno zaměření na skutečné potřeby středoasijských zemí a aby podpora ze strany ESVČ, Evropské komise a členských států byla integrovaná, komplexní a koordinovaná. Zvláštní důraz je třeba položit na smysl pro sdílenou vlastní odpovědnost zemí, které jsou příjemcem pomoci, Evropské unie a jejích členských států.
14. EU uznává význam dialogu a koordinace s příslušnými regionálními a mezinárodními organizacemi, zejména s OBSE, která i nadále udržuje cennou přítomnost v terénu ve všech pěti středoasijských zemích, s Radou Evropy, OSN a dalšími, jakož i se sousedními státy zemí Střední Asie a jinými státy, které jsou v regionu aktivní, s cílem usilovat o součinnost mezi našimi příslušnými politikami a iniciativami v oblastech, jako je bezpečnost, vzájemné propojení, doprava, energetika a udržitelný rozvoj, včetně možností plynoucích z iniciativ „Hedvábné stezky“.
15. Evropská unie je i nadále odhodlána plnit své strategické cíle a podporovat politické a hospodářské reformy ve Střední Asii. Rada se domnívá, že u příležitosti desátého výročí původní strategie pro Střední Asii je čas na bilanci našeho vztahu a na jeho obnovení s ohledem na nové geopolitické skutečnosti a vyvíjející se potřeby a kapacity našich partnerů ve Střední Asii. Rada proto vyzývá vysokou představitelku a Komisi, aby do konce roku 2019 předložily návrh nové strategie v souladu s globální strategií EU. Tato nová strategie by měla zhodnotit výsledky opatření, která EU na podporu Střední Asie přijala od roku 2007. Měla by být na co nejširší bázi projednána s členskými státy a posloužit jako základ pro obnovené a posílené partnerství s tímto regionem a vodítko pro budoucí pomoc EU Střední Asii. EU má v úmyslu zapojit do přípravy této nové strategie i partnery ze Střední Asie.